

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Divendres 8 de Desembre de 1899

Núm. 3485

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofre, carrer Junquera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1
n. provincias trimestre. . . . . 3'50
Extranjer y Ultramar . . . . . 7'
Anuncis, a preus convencionalis.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una
acceptació general, son les millors
probas pera demostrar que

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per cró-
nica y rebelde que sia tota classe de . . . . .

TROS

La que paga més
contribució de la pro-
vincia.

AGRICULTORS ALERTA

Visiteu lo magatzém de guanos de
A RIUDOMS

Massó y Ferrando

**Guanos classe superior.—Id. de
peix.—Cascos d' arengada pera
adops de las hortallissas.**

**Magatzém á Riudoms
y á Reus Vilá, núm. 3.**

VINYAS AMERICANAS

MARCIAL OMBRÁS

PROPIETARI AGRICULTOR

FIGUERAS (Girona)

150.000 peus de 5 á 10 anys que produheixen anyalment:

DEU MILIONS D' ESTACAS * * * * * **DOS MILIONS DE BARBATS**

No compreu res sens visitar los meus criaderos.

que son los més antics é importants d' Epanya.

PREUS REDUHITS

Secció doctrinal

Lo que ha de ser lo Concert

Lo catastro

La base d' una tributació equitativa es un bon catastro, la seva confecció ha d' esser una de las primeras disposicions que ha de pendre la entitat que concerta ab l' Estat.

Catalunya, que sempre en tot temps de la historia ha donat provas d' una gran cultura, no l' hi ha faltat en altre temps un bon catastro. Bona prova de lo que dihém es lo libre dels recants, que's guarda en nostre arxiu municipal, en lo que constan perfectament desllindadas en lo plan geométrich las fincas del plá de Barcelona. Sense las impositions del centralisme y de sas lleys uniformistas que destrossaren los antics sistemas tributaris catalans, avuy nosaltres tindríam un catastro ben fet, com lo teníam los nostres avis.

En Miquel de Zabala, en sa «Miscelanea económica política», impresa l' any 1749, explica la formació d' un dels primers catastros á Catalunya y d' ell diu: «Halló que todas las providencias que se dieron para el repartimiento fuese tan justificado como su deseo, habían sido muy regulares, y cuantas podía dictar el más prudente, porque primero se hizo Congreso de los sugetos de todos los Vaguerios más inteligentes y más regulares, que se discurren para el caso; allí se calcularon todas las tierras y demás especies que se comprendían en Cataluña, se hizo el claseo proporcionando la tasa que debía imponerse á cada una, según su calidad, y por el Personal lo que debía regularle á cada oficio, conforme á los dias que se señalaron útiles, y este fué tan justificado, que, con todas las alteraciones y recursos que ha habido, nadie se ha atrevido hasta ahora á variarlo, ni solicitar alteraciones de lo que á cada alhaja y á cada oficio se le tasó en el Congreso, según su calidad y cantidad».

«Advirtió que después se había pasado á la parti-

cular averiguación de cada Vaguerio y de cada pueblo, remitiendo á todos, antes de llegar á los exámenes, unas instrucciones muy específicas para que sin equivocación sufrieran lo que habían de deponer para el fin que se instaba, y estas averiguaciones se hacían en los Vaguerios y los pueblos con asistencia de los hombres más peritos, de los Jurados, Bayles y Rectores».

Es ben interessant la causa á que Zabala atribueix la formació d' aquest catastro. Perdudas las llibertats de la terra á consecuencia de la guerra de succió, Felip V imposá á Catalunya los tributs que regian á Castilla y que, segons en Zabala eran los següents: «Alcavalas, Cientos, Servicio ordinario, Millones, Sisas, Alcavala del viento, Quinto y millón de nieve, Rentas reales, Rentas provinciales, Repartimientos de camas, luz, leña y todo lo que son gabelas».

Lo cobro de tan estranys y variats tributs trobá grans dificultats pera recaudarse, las queixas dels pobles y contribuyents eran continuadas y duravan una porció d' anys sense que fossin satisfetas pel senyor Rey. Després de mil incidents relatats minuciosament per en Zabala, fou acceptada pels Poders públichs la solució proposada pels catalans, que era la llógica y justa. Consistia en la sustitució de tots aquells tributs per un de sol anomenat «Dreat real», que consistia en un deu per cent de las utilitats del capital, y del vuyt y mitg sobre las utilitats del treball. Pera realisar aquesta reforma's feu lo catastro, que tantas alabansas mereix d' en Zabala y que hem esmentat nosaltres.

A Castilla no teníam idea dels beneficis de tal reforma y's continuaren recaudant aquells estranys tributs, que segons los escriptors de la época, en sa major part quedavan en mans dels arrendataris que arruinavan al poble, sense cap ventatja pera'l tresor.

Tan beneficiós fou pera aquest lo sistema del catastro inaugurat á Catalunya, que segons Uztariz, escriptor del any 1742, la recaudació de las gabelas que no havia arribat may á 500,000 «pesos», ab lo sistema tributari catalá puja á 12.870,777 rals, recaudats en la següent forma:

	RALS.
Terras y 'ls seus productes, 10 per cent.	5.346,341
Delmes y altres productes.	159,021
Lloguers y altres fruyts.	700,956
Comers.	175,000
Fincas comunals.	256,709
Molins.	83,978
Censals.	308,608
Personal (8 y 1/2 per cent sobre sous)	3.099,855
Producte d' animals.	249,193
Total.	12.870,777

Segons aquest catastro, la industria contava en aqueles fetxas á Catalunya, ab uns 690 telers.

Aquets datos son prou elocuentes pera demostrar que magrat la decadencia de la Catalunya del sigle XVIII en materia tributaria estavan los catalans á una altura inmensament superior á la del restant d' Espanya, y 'ns ensenya lo que foram avuy, si haguessim pogut desenrotllar y donar vida á aquellas institucions tributarías.

Perdonin mos llegidors aquesta digressió, y com aquest article se va fent massa llarch, lo continuarem un altre dia.

(De La Veu de Catalunya).

Un diputat catalá

En lo Congrós dels Diputats, en aquella sala que no fa fa gayres dias nosaltres ens en retiravam de fás-tich, s' hi ha deixat sentira la veu del senyor Canyellas, diputat á Cortes per aquesta Circunscripció en termes que per més que no 'ns afalegan gens, tenim á bé lo reproduhir aquí:

Deya 'l senyor Canyellas:

«Vull esser breu; pero comprendrá 'l senyor President que alguns dels cárrechs que ha formulat lo senyor Ministre de la Governació, m' obliga, sisquera sia de passada, á dir, que ell es qui no s' ha enterat de lo que passa ab la previa censura; porque contra lo que S. S. afirma, jo dich que ni á Reus, ni á Tarragona, ni á Barcelona, se sabia ahir una sola paraula de las declaraciones del senyor Ministre d' Hisenda ni de las del senyor President del Consell de Ministres. Y dich que no se sabia, porque encara que un sol corresponsal en una conferencia telefónica pogué deduhir algo, com si's referís á las meyas declaracions, lo senyor general Despujols, per medi de la previa censura, prohibí que's publiquessin á Barcelona. De manera, que ahir en lo meeting de Reus, y ahir á la tarde á Barcelona y Tarragona, puch assegurar terminantment que s' ignorava per complet lo que avuy se sab ja; pero se sab porque hi han arribat los periódichs de Madrid que ho publicaren en lo matí del dia d' ahir. Allí, á Catalunya, lluny de coneixers la decantada conjució del senyor Silvela ab lo seayor Villaverde, se publicá la ruptura entre abdos senyors Ministres.

Sa senyoria deu tenir en compte que jo no puch sapiguer quines quartillas portaría 'l corresponsal al teléfono, porque jo no ho he preguntat; pero si entench que no va cometre cap indiscreció 'l senyor

Mencheta, ó la persona que fos, si tenint en son poder les quartillas les copiés y portés una copia al teléfono, que crech fou lo que passá; y'm sembla que de la mateixa manera que un diputat pot anar al teléfono y comunicar á provincias que ell ha dit tal ó qual cosa, lo senyor Mencheta pogué portar copiadas al peu de la lletra les quartillas del senyor Villaverde, presas pels senyors taquígrafos. Fins aquí 'l senyor Mencheta no hauria faltat á cap llei ni á cap respecte. Lo fet grave, senyor Ministre de la Governació es, que tota la premsa, no ja la d'oposició, sino la ministerial, diu que 'l dissapte, á la so tida de la sessió, se reuniren los senyors Dato y Silvela y acordaren que no circulés lo discurs del senyor Villaverde. (Lo senyor President del Consell de Ministres: Aixó es fals.) Está bé; aixó s'assembla á las promesas fetas als barcelonins; pero com lo fet es que 'l discurs no ha arribat, resulta que contra la afirmació de S. S. hi están periódichs tan afectes á la política del Govern com *El Imparcial*, en lo qual pot llegir S. S. lo que diu aquest matí: que no convencen á ningú las explicacions que oficiosament s'han donat sobre aquest particular. No'ns enganyém: lo senyor President del Consell de Ministres y 'l senyor Dato podrán no haver prohibit que circulés lo discurs del senyor Ministre d'Hisenda; pero 'l fet es que no ha circulat, y per tant, nosaltres, podém pensar que per algo s'ha prohibí transmetre 'l discurs del senyor Ministre d'Hisenda.

Per lo demés, lo senyor Ministre de la Governació me farà la justícia de que, á mon judici, hauria sigut mil vegadas preferible que shir en lo meeting de Reus s'hagués conegut lo discurs del senyor Ministre d'Hisenda y las declaraciones del senyor President del Consell de Ministres, porque ara va á resultar una cosa: que la taca d'oli anirà creixent, que per virtut de las declaraciones del dissapte, si no s'pensava realisar nous meetings á Catalunya, lo Foment ne celebrará d'altres para contestar á las declaraciones del dissapte, y succehirá lo que ha succehit ja, y sab lo Govern, que 'ls oradors han felicitat al general Despujols y al Govern per la prohibició de celebrar lo meeting á Barcelona; puig aixís, lo que no era més que aspiració de Barcelona, va á resultar, per culpa y obra del Govern, que será de tot Catalunya.»

No's necessitava que hi hagués un Silvela, un Dato y un Despujols dalt del candellero para que en aquesta, la provincia del diputat á Cortes que parlava, hi batguessin los sentiments d'autonomia y descentralició que de quan venen al mon portan ja inculcats en son cor tots los fills d'aquesta terra nostra, que per la seva desgracia ja venen ab lo desí de guanyarse la vida ab la suhor del seu front, ja treballant las terras, doblgant lo ferro ó gastantse las células del cervell.

No hi havia donchs tampoch necessitat de que se celebrés cap classe de meeting para que 'ns ajuntéssim y apoyéssim los fills de la provincia de Tarragona á las personas que han onejat á Barcelona aquesta bandera y que han encarrilat per bon camí lo seu triomf. Tarragona, com va dir molt bé lo mateix senyor Canyellas en lo Congrés, té un Alcalde que demana que las sessions d'aquell Excm. Ajuntament se celebrin enrahonant en catalá, y dins de la mateixa Diputació provincial no hi falta un diputat regionalista que hagués demanat lo mateix.

Tortosa, una altra ciutat de vera importancia dins de la provincia, se manifesta catalana y publica un periódich en lo qual se venen á defensar los nostres ideals.

Vendrell, dona també un bon contingent de regionalistas, y á Valls se forma una agrupació que tot seguit de ser formada demana la seva admissió dins de la Unió Catalanista.

Y per últim, ja descomptant á Falset, ahont sab lo senyor Canyellas que 'ls elements regionalistas d'allí tenen verdadera representació y gran influencia, tenim á Reus, aquesta nostra ciutat, un Ajuntament compost de heterogenis elements que s'honra y 'ns enalteix, acordant assistir en corporació al meeting inclós ab los macers del poble al devant.

Per lo tant, lo senyor Canyellas al refusar los arguments alegats pel president del Consell de ministres y ministre d'Hisenda, los podía haver dit que ven equivocats si s'creuen que 'l moviment catalá es un moviment exclusiu de Barcelona. Y encara que 'l president de la sessió lo cridés al ordre per sas paraules de que s'podria donar lloch á una guerra civil, feya bé en prevenirlo, malgrat los cops de campaná ab que se 'l cridava al ordre.

Lo del Transvaal

L'actual guerra ha posat altre vegada mes en evidencia l'inhumanitat de las tropas inglesas en campanya, que contrasta ab lo bon tractament prodigat per los transvalenses á sos presoners á Pretoria.

Lo contrari hagués sigut mes disculpable, sent las duas repúblicas del Transvaal y del Estat lliure d'Grange, una quantitat insignificant comparadas ab son poderós contrincant, ja que la població total dels dos petits alcansa poch més d'un milió de habitants, dels quals son blancs sols uns 300.000.

Ocupantse un periódich d'aquest assumpto, publica un violent article, resumintlo en aquets termes;

S'ha dit que lligan á aquets á la boca de sos canons, acte que, si resulta confirmat, es indigne d'un poble civilisat y propi d'un salvatjisme que revela una atrocitat de carácter ensamps que una crueltat inaudita, que feta per la terra lo renom de poderosa que preté ostentar la Gran Bretanya, porque si tanta superioritat de forsa té, no necessita apelar á aquets reprovats medis, que retraxéssim en nom de la cultura europea, aixecadit lo crit al cel, ja que 's un acte que clama venjansa.

No es d'extranyar, per consegüent, que totas las simpatías sian para 'ls boers.

Los estudiants francesos han obert un banderí d'enganxe para 'ls que vulguin anar á combatre contra 'ls inglesos.

Fransa dista molt de ser l'únic país que obra aixís: Ha causat fonda sensació á Londres la noticia que de son corresponal á Odessa publica lo «Morning Post», dihent que s'están movilisant en aquella ciutat russa 10.000 homes destinats á reforzar las guarnicions que té l'imperi moscovita en diferents punts del extrém Orient.

Para contrarrestar lo mal efecte produhit per alguns pormenors que s'han rebut referents al modo de fer la guerra en l'África del Sud, empleat per las tropas británicas, un periódich de Londres ha atacat la conducta privada del president Kruger, acusantlo de venial y sanguinari sens respecte á sas canas; no s'han olviat de regalarli dos ó tres amigas íntimas.

Se parla així d'aquest respectable personatge polítich, cuant es notori que viu lo quefe del estat una modesta casa de Pretoria, sens pretensions portant una vida tranquila, interrompuda per aquesta inicua guerra. Cap detall particular diferencia la residencia presidencial de las demás casas, á no ser la presencia d'un centinela á la porta.

Una vegada enviat l'ultimatum sembla que Kruger exclamà:—Malehit or; la riqueza de la terra ha sigut lo verdader motiu de la guerra. No podia imaginarse lo pobre pagés inglés que llaurant son camp fa dotze anys descubri ab sa arada un filó d'or, las complicacions que trauría á sa pátria lo tal descubrimient, que comensá per atreure á numerosos capitalistas; l'arribada dels extrangers ha motivat la intervenció d'Inglaterra.

Sapigat es que 'ls boers son descendents dels antics masovers holandesos del Cabo, que s'establiren en lo país després d'haver rebutjat als zulús; conservan la religió de sa patria. Kruger, encara que protestant, sent lo mes profund respecte per Sa Santetat Lleó XIII.

Te 'l mes gran empenyo en que 'l Papa coneixi la verdadera actitud del poble boer en aquesta desdita da cuestió provocada per Inglaterra, y al efecte han sigut enviats á Roma amplis detalls de la cuestió, tractaba baix diferents punts de vista.

Lo general Lord Melhuen está restabler de la lleugera ferida que rebé, haventse encarregat altre vegada de la direcció de la campanya. Ha felicitat á las tropas per lo valor que han demostrat en lo combat ds Modder River devant un «enemich terrible». Lo tal combat dista molt de ser una victoria para las armas inglesas.

Los boers han destruhit la majoría dels viaductes de las vías férreas.

Diuen de la Colonia del Cabo, que las pérdus ocasionadas per la guerra son en extrém sensibles, sent un exemple d'ell, que 'l ferrocarril del govern ha tingut ja un milió de franchs menos d'ingressos que l'any económic anterior y altra la disminució dels ingressos d'aduanas, per haverse decretat, encara que provisionalment, lliures de drets d'entrada, las cerns de moltó, las de bou conservadas en gel y tota classe de bestiar viu.

Y la tant decantada intervenció de las grans potencias sens apareixer per cap part. Lo sigle XIX está destinat á acabar ab altre injusticia.

CRÓNICA

Lo primer suelto de Crónica de *La Autonomia*, revela una mala fé que sempre es bó fer ressaltar.

Lo Somatent, sapigaho *La Autonomia*, no té altra facilitat para recullir noticias en las regions oficials que las que tenen tots los periódichs locals.

Donar á entendre lo contrari es propi d'ánimas petites: l'Alcalde, ho sap tothom, era fora de Reus

quan escrivim lo suelto de que ella pren peu para intentar mortificarnos.

Un cosí germá d'en *Bermudez*, que en aquest cas es un tal *Rodriguez y C.* de Barcelona, ha enviat als periódichs locals un volant recomanentoshi un segell que acaban de editar alusiu al *Concert de Catalunya*.

L'apellido fa trahició al *señor Rodriguez y creyém* que poch negoci tará si mercadeija ab los sentiments d'un poble que com lo catalá sap exposarlos franca y resoltament.

Ah! li agraím que no s'hagi enrecordat de Lo Somatent para enviarnos també 'l segell y para pregarnos que 'l recomanéssim, puig aixís aquesta propaganda que li fem es ben voluntaria.

De *El Correo Gallego* de El Ferrol:

«Lo Concert farà son camí en breu plasso;

A Barcelona seguirá Catalunya entera; y darrera Catalunya, Valencia y Aragón, Galicia y Asturias, León y las Castellas, que veurán desenrotllarse las regions respectives ab vida exuberant al igual de las Vascongadas y Navarra, beneficiadas sempre ab lo privilegi de la autonomia administrativa.

Lo carácter séri, grave, laboriós de la part septentrional d'Espanya, se prestará indubtablement al més felís éxit de la revolució administrativa que s'avehina.

La personalitat histórica de las regions surgirá ab vigorós impuls á favor de la llibertat de moviments dels pobles, y una nova vida alborejará en los horizonts nacionals.

No es duptós afirmar que en lo sí del infecón parlamentariame bullirá una oposició alborotadora contra 'l Concert projectat; no importa. La nació se troba tan divorciada moralment d'aqueixa farsa que si la consent per excés de deixadés, la desdenya ab tota la forsa de que es capás, jutjantla causa y font de sos mals.

Perque la concessió del Concert allunyará las probabilitats d'una crisi política y donará lo primer cop de destrel contra 'l caciquisme dels pontífics máxims, promourán grans crits en las Cambres los semipiterns xerrayres, pero 'l triomf definitiu será dels pobles y del Govern que fassi sens los prechs de la opinió.

Lo Concert económic es, per consegüent, un fet més ó menos pròxim, més un fet al fi.

En altra cosa es menester que pensin las regions; en disposarse convenientment á la transformació de sos organismes administratius, á fi de que aquets se trobin preparats para aquélla.»

A consecuencia de la bonansa que ha regnat en la tardor, las vinyas de nostra comarca comensa á brotar, veientse molts ceps ab renous com si s'avehinés la primavera en que s'cubreixen de vert las vinyas y 'ls arbres de nostras hortas.

Avuy es lo dia senyalat per nostra Corporació municipal para celebrar sessió quant no ha tingut lloch de primera convocatoria, més escayentse en dia festiu suposém que la aplassará para demá.

En l'expres d'ans d'ahir á la nit y procedent de Barcelona arribá nostre Alcalde D. Pau Font de Rubinat qui torna á estar encarrregat de la Alcaldía.

Avuy tindrà lloch en los salons del «Círculo Republicano Histórico» la snuciada vetllada literari-musical, prenent part activa en dita festa la secció coral «Eco Republicá». Acabada la festa tindrà lloch un lluhit ball reunió.

S'ha posat en circulació la 8.ª edició dels timbres de la Unió Catalanista, q e son de color *bistre torrat*.

Lo reputat terceto compost de llaut, bandurria y guitarra «La Armonia Familiar» donará un concert en lo «Centro de Lectura» aquesta nit á las nou ab subjecció al següent programa:

Primera part

Introducció y Coro de la ópera «Hernani».

«Campanone (Sinfonia).

«La Cruz Roja» (Gavota).

Segona part

Miserere del «Troador» (Guitarra).

«Traviata».

«Morsima».

Tercera part

«El sitio de Zaragoza».

«Tres Joli Walsea».

Jota de la ópera «Dolores».

Además lo senyor Guás, en obsequi á la Societat y para complaure al públich, executarà varis aires nacionals y recitará algunas poesias.

La Junta directiva del Foment del Treball Nacional de Barcelona se va reunir, acordant verificar lo

vinent i veient a Girona lo dia 17 del present mes, prenenthi part los senyors Robert, Rusñol, marqués de Camp, Rahola y alguns altres. També s' va donar compte d' una instancia que dirigeixen al ministre d' Hisenda los fabricants que utilicen los salts d' aygua en las sevas industrias, demanant que tregui la tribu-tació per dit concepte y d' una comunicació de vari- entitats de Lleyda adherintse al projecte de Conceri Económic. La Junta va concedir també un vot de gracias a don Jaume Brugarolas, per sos treballs de organizació del meeting celebrat a aquesta ciutat lo diumenge passat.

Avuy a la nit celebrará ball en sos salons la re- creativa societat «El Alba», quia programa corre a càrrech de la banda «Juventud Reusense».

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat, per diferents especies, puja a pessetas 1258'67.

Llegim en lo «Diario del Comercio» de Barcelona: «Catalunya deu mostrarse agrahida als senyors Soler y March (no Mas com dihen tots los diaris de Madrid), Ferrer y Vidal (don Joan) y Cañellas; tots los demés diputats que 'l dissapte estavan a Madrid, son fills capuresos de Catalunya y representants venuts al Goberna.

Apártemnos d'ells ab fastich.»

La noticia que doná avans d' ahir la premsa de Barcelona respecte a la destitució del senyor Governador de la provincia, es un verdader canard.

Lo senyor Luengo demaná lo dillans permís pera trasladarse a Madrid al ministre de la Gobernació y 'l senyor Dato li concedí.

La primera autoritat civil de la provincia, en us de tel permís, sortí ahir pera Barcelona y la Cort, essent molt probable que regressi a Tarragona avuy mateix.

La filoxera ha invadit las vinyas d' Alicante y son terme.

Los caràcters ab que s' ha presentat son tan alar- mants, que fa témer en breu la destrució completa de tots los ceps d' aquella provincia.

Crónica teatral

Está vist que hi ha algú, y fins alguns, que s' han pres lo teatre com si fos una plassa de toros ó algo pit- jor, que 'ls hi sembla que tenen dret de promoure es- cándols y ja ab aquest intent hi assisteixin.

Donchs si s' ho pensan aixís, s' han equivocat; als artistas se 'ls pot sissejar, se pot dir a la empresa que no 'ls volen y potser li farán un favor; pero tant durant l' espectacle com mentres s' están a la sala venen obli- gats a guardar las formas que ensenyan la urbanitat y la bona educació.

Los conflictes y las passions se portan al carrer, a la plassa pública, ahont l' artista, empresa ó especta- dor, contra qui s' vagi, puga defensarse ab iguals ar- mas ab que se 'l combat.

D' altre modo, es tenir ganas que la autoritat pren- guí cartas en l' assumpto, y com es natural, essent lícit en los teatres d' Espanya l' aplauso y castigat los xiulets, tindrà de donar culpa als alborotadors y tot serán exclamacions y comentaris.

Prudencia y reflexió recomaném a tots, y fásinse càrrech que en l' últim terme, aquets escándols resul- tan en perjudici de la cultura de nostra ciutat, de lo que tots n'hem d' estar ben zelosos que no succeheixi.

Secció oficial

Registre civil

del dia 6 de Desembre de 1899.

Naixements

Salvador Monné Mateu, de Marcell y Carme.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Francisca Gavaldá Aragó, 53 anys, Amargorá, 55.—Francisco Climent Estivill, 4 anys, Estrella, 7.—Francisco Arnau Ausó, 64 anys, Singlér, 3.—Francisco Ferré Salvat, 2 anys, Santa Agna, 6.—An- tonia Fortuny Fontgibell, 53 anys, Arrabal de Sant Pere, 22.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—La Puríssima Concepció.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesc

Avuy las fillas de Maria Inmaculada celebrarán la festa de la Regna y Patrona ab los cults següents: A las 8 del matí la Comunió general que dispensará, pré- via platica preparatoria lo Rnt. P. Jacobi del «Niño Jesús»; a dos cuarts de dea l'Ofici solemne ab sermó y

a las 6 de la tarde, l' últim dia de la Novena, ab lo Triángel cantat, serà a càrrech del sobredit Pare, acan- tante ab lo Besamans a la Verge.

Santuari de Nostra Senyora de Misericordia

Avuy divendres, festivitad de la Puríssima Concep- ció a dos cuarts de quatre de la tarde las devotas asso- ciadas dedican a sa Excelsa Patrona un Rosari a tota orquesta y explicació de Misteris.

Iglesia de las Carmelitas Descalsas

Avuy, festa de la Inmaculada Concepció la honra- rán ab los següents cults: A dos cuarts de deu se po- sará de manifest a S. D. M., se cantarà l' ofici so- lemne ab Sermó que está a càrrech del Rvnt. Pare Jacobi Carmelita Descals. A dos cuarts de sis de la tarde se dirá lo Santísim Rosari y s' acabarà ab la Salve solemne.

Sant de demd.—Sant Restitut.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 6

De Barcelona, en 6 horas v. noruech Borg, de 738 ts, ab tránzit, consignat als Srs. Mac-Andrews y C.^a De Amberes y esc. en 15 dias v. inglés Pinta, de 920 ts., ab efectes consignat als Srs. Mac-Andrews y Companyia.

Despachadas

Pera Cetta v. Alcira, ab ví. Pera Port Vendres pol. gol. francesa La Paix ab ví. Pera Valencia, v. inglés Pinta, ab tránzit. Pera Amberes y esc. v. noruech Borg, ab efectes.

J. Marsans Rof

Representant en feus: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26. (Teléfono núm. 21)

Cotissació a Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	69'82	Aduanas	97'75
Exterior		Norts	52'25
Amortizable		Fransas	47'65
Cubas 1896	77'	Orensas	12'90
Cubas 1890	65'	Obs. 6 0/0 Fransa	90'75
Filipinas	81'	Id. 6 0/0	46'
Exterior París	68'90	Id. 3 0/0	

GIROS

París 27'50 Londres 32'25

Ordres de Bolsa pera Barcelona Madrid y París.— Compra y venda al comptat de tota classe de valors.— Descompte de cupons.— Compra de monedas d' or y bitllets de tots los paissos.— Giros sobre Barcelona y Madrid.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotissació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d' ahir.

Interior	69'80	Cubas del 86	77'
Orensas	12'85	Cubas del 90	65'
S. Juan		Aduanas	97'75
Norts	52'30	Ob. 5 0/0 Almansa	94'
Fransas	47'60	Id. 3 0/0 Fransa	46'
Filipinas	81'		

PARIS

Exterior 69'10 Madrid

GIROS

París 27'50 Londres 32'25

Se reben órdenes pera operaciones de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotissables d'

Bolsa. Descompte de cupens y compra de monedas d' or de tots los paissos.

Anuncis particulars

PERA LLOGAR

BOTIGA Y PIS ab aigua y gas y grans cups pera oli en lo carrer de Llovera núme- ro 18.

Donará rahó don Esteve Rosselló, fuster. Arrabal alt de Jesús, núm. 24.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUSSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Diversions públics

Teatro Fortuny

COMPANYIA D' ÓPERA SARSUELA Y CÒMICA

dirigida pel distingit mestre

Don Francisco de Perez Cabrero

Funcions para avuy.— Tarde: Se posará en escena la grandiosa sarsuela de gran espectacle en 4 actes y 16 quadros, titulada «Los sobrinos del Capitán Grant».

— A las tres en punt.

Nit: 8.ª d' abono de la 2.ª serie.— Última represen- tació de la sarsuela de gran espectacle en 4 actes y 14 quadros titulada «La vuelta al mundo».

Entrada a localitat 3 rals.— Id. al paraís 2.

A las non en punt.

Telégramas

Madrid 7.

Se comentan las declaraciones del duch de Tetuán de que hen terminat los partits de torn, lo conserva- dor y 'l fusiónista, y se sostenen sols las agrupacions políticas, que son las que dehen formar govern.

Aixó mateix sostenen los senyors Canalejas y Ro- mero Robledo, aixís com varis republicans.

— S' assegura que está resolt que 'l dia del sant del rey se concedeixi l' indult als presos per lo de Mont- juich.

Aixís ho ha manifestat lo president del Consell al senyor Lletjet.

— Segurament lo govern demanará a las Corts la concessió de crédits pera Guerra, Foment y Marina, per estimar insuficients los que s' aprobin en los Con- sells de ministros.

— Lo «Diario oficial del Ministerio de la Guerra» publica una disposició creant en lo ministeri de la Guerra la Junta superior económica d' administració militar.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució

PASTILLAS FONT

Cloro-Boro-Sodicas a la Cocaína y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis caterrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativas com ulcerosa y granulosa; tos faríngea, ronquera, afonia y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en todas las bonas farmacias y principals droguerías.

¡AGRICULTORS!

No us deixeu enganyar ab ceborias; lo barato sempre resulta car, y 'l que us vengui GUANO bo y molt barato, pensen que aixó no pot ser.

Per aixó cridém decididament la vostra atenció, puig ab anuncis pomposos y oferintvos ha- rato us enganyan.

Per fer GUANO se 'n ha de ser molt coneixedor, y d' aixó n' hi han poch.

La millor garantia del GUANO marca «Aguila» es elaborat a Moncada, y 'ls trevalladors que 'l fan son tan agricultors com vosaltres; ells podran dirvos si s' hi fa cap barreja que no sigui de lley; y las materias que s' emplean se gastan tal com venen del extranger.

Ab aixó, molta prevenció; y si voleu informarvos, podeu dirigirvos a n' els mateixos que 'l fan y ademés als representants de la casa, que us darán preus y condicions.

¡Lo barato es car!!

Dipòsit a Reus: Tomás Piñol, Plassa de la Constitució, Droguería, (Casa Codar)

